

trzy pytania

Z zagraniczną firmą można zawrzeć ugodę w Polsce

DAWID MIELCARSKI

adwokat w kancelarii KSP Legal & Tax
Advice w Katowicach

Zgodnie z art. 184 kodeksu postępowania cywilnego każda sprawa cywilna, której charakter na to pozwala, może być rozstrzygnięta jeszcze przed wniesieniem pozwu w drodze ugody sądowej. Czy jednak podmioty niemające siedziby w Polsce mogą zostać zawezwane do próby ugodowej przed polskim sądem?

To ciekawe pytanie. O ile bowiem w przypadku podmiotów mających siedzibę w Polsce łatwe jest wskazanie sądu ogólnie właściwego – zgodnie z art. 185 par. 1 k.p.c. jest to sąd miejsca siedziby takich podmiotów – o tyle nie jest możliwe wskazanie sądu miejsca siedziby dla podmiotów zagranicznych. Na pierwszy rzut oka, opierając się jedynie na wykładni językowej przepisów, może się więc wydawać, że art. 185 k.p.c. wyklucza możliwość wystąpienia z wnioskiem o zawezwanie do próby ugodowej podmiotu mającego siedzibę poza obszarem Polski.

Interpretacja powyższa została jednak niedawno zweryfikowana.

To prawda, w tej sprawie pod koniec marca tego roku zabrał głos Sąd Najwyższy (sygn. akt III CZP 3/14). W swej uchwale orzekł, iż przepisy o jurysdykcji krajowej mają zastosowanie w postępowaniu o zawezwanie do próby ugodowej, a więc możliwe jest zawezwanie do próby ugodowej podmiotu niemającego siedziby w Polsce.

Jurysdykcja krajowa to najogólniej rzecz ujmując możliwość pozwania danego podmiotu

przed sądem danego kraju. SN przychylił się do poglądu, że do przepisów k.p.c. o zawezwaniu do próby ugodowej należy stosować nie tylko wykładnię językową, ale też celowościową i systemową. Stosowanie jedynie tej pierwszej prowadziłoby bowiem do absurdalnych wniosków, iż możliwe jest pozwanie danego podmiotu zagranicznego przed sądem polskim (wszczęcie postępowania za pomocą pisma procesowego – pozwu), ale już nie można zawezwać takiego podmiotu do próby ugodowej (wszczęcia postępowania za pomocą pisma procesowego – wniosku o zawezwanie do próby ugodowej).

Jakie zatem trzeba spełnić warunki, by podmiot z siedzibą za granicą zawezwać do próby ugodowej przed sądem polskim?

Z powołanej uchwały wynika, że możliwe jest zawezwanie do próby ugodowej każdego podmiotu z siedzibą za granicą, wobec którego istnieje jurysdykcja krajowa sądów polskich. Wystąpienie z takim wnioskiem możliwe jest więc m.in. w sytuacjach, gdy sprawa dotyczy: zobowiązania wynikającego z czynności prawnej (np. umowy), która została wykonana albo ma lub miała być wykonana w Polsce; zobowiązania niewynikającego z czynności prawnej (czyli np. zobowiązania z czynu niedozwolonego), które powstało w Polsce; działalności znajdującego się w Polsce zakładu lub oddziału przedsiębiorcy zagranicznego; roszczeń o prawo majątkowe, gdy przedsiębiorca zagraniczny ma w Polsce majątek lub przysługują mu tu prawa majątkowe o znacznej wartości w porównaniu z wartością przedmiotu sporu; wreszcie, gdy przedmiot sporu (np. maszyna) znajduje się w Polsce.

Rozmawiała Anna Krzyżanowska